

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/65/EB

2005 m. spalio 26 d.

dėl uostų apsaugos stiprinimo

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Dėl terorizmo atsirandantys pavojų saugumui keliantys incidentai yra viena iš didžiausių grėsmių demokratijai, laisvei ir taikai – svarbiausioms Europos Sąjungos vertybėms.
- (2) Žmonės, infrastruktūra ir įrenginiai uostuose turėtų būti apsaugoti nuo pavojų saugumui keliančių incidentų ir jų niokojančių padarinių. Tokia apsauga būtų naudinga transporto naudotojams, ekonomikai bei visai visuomenei.
- (3) 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba priėmė 2004 m. kovo 31 d. Reglamentą (EB) Nr. 725/2004 dėl laivų ir uosto įrenginių apsaugos stiprinimo ⁽⁴⁾. Tuo reglamentu įvestos jūrų apsaugos priemonės tėra dalis priemonių tinkamam apsaugos lygiui pasiekti visose su jūra susijusiose transporto srityse, kadangi reglamento taikymo sritis apribojama apsaugos priemonėmis, taikomomis laivams ir tiesioginei laivo ir uosto sąveikai.

(4) Siekiant kiek įmanoma geriau apsaugoti jūrų ir uostų pramonę, turėtų būti įvestos uostų apsaugos priemonės, taikomos kiekvienam uostui susijusių valstybių narių apibrėžtose ribose, taip užtikrinant, kad apsaugos priemonėms, kurių imamasi taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004, padės sustiprinta apsauga ir uosto veiklos srityse. Šios priemonės turėtų būti taikomos visiems uostams, kuriuose yra vienas arba daugiau uosto įrenginių, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 725/2004.

(5) Šioje direktyvoje nurodyto su apsauga susijusio tikslo turėtų būti siekiama patvirtinus atitinkamas priemones, nepažeidžiant valstybių narių nacionalinio saugumo taisyklių ir priemonių, kurių galima imtis vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties VI antraštine dalimi.

(6) Valstybės narės turėtų remtis išsamiais apsaugos vertinimais, kad nustatytų tikslias uosto zonas, kurios apsaugą svarbu užtikrinti, ribas, taip pat įvairias priemones, reikalingas tinkamai uosto apsaugai užtikrinti. Tokios priemonės turėtų skirtis pagal apsaugos lygį, taikomą tam tikru metu ir atspindėti įvairių uosto zonų dalių rizikos apibūdinimo skirtumus.

(7) Valstybės narės turėtų patvirtinti uosto apsaugos planus, į kuriuos būtų įtrauktos uosto apsaugos vertinimo išvados. Kad apsaugos priemonės būtų veiksmingos, taip pat reikia aiškaus užduočių pasiskirstymo tarp visų dalyvaujančių šalių ir nuolatinių pratybų. Manoma, kad toks aiškus užduočių pasiskirstymas ir pratybos pagal uosto apsaugos planą labai padėtų prevencinių ir atkuriamųjų uosto apsaugos priemonių veiksmingumui.

(8) Ro ro tipo laivai yra ypač pažeidžiami esant pavojų saugumui keliantiems incidentams, ypač jeigu jais yra vežami keleiviai bei kroviniai. Remiantis rizikos įvertinimu turi būti imtasi tinkamų priemonių, užtikrinančių, kad automobiliai ir prekių vežimo transporto priemonės ro ro tipo laivuose, plaukiančiuose vidaus ir tarptautiniais maršrutais, nekeltų pavojaus laivui, jo keleiviams ir įgulai arba kroviniui. Priemonių turėtų būti imtasi taip, kad būtų kuo mažiau sutrikdyti darbai.

⁽¹⁾ OL C 120, 2005 5 20, p. 28.

⁽²⁾ OL C 43, 2005 2 18, p. 26.

⁽³⁾ 2005 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 129, 2004 4 29, p. 6.

- (9) Valstybės narės turėtų turėti galimybę įsteigti uosto apsaugos komitetus, kuriems būtų patikėta teikti praktines konsultacijas uostuose, kuriems taikoma ši direktyva.
- (10) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visos susijusios šalys aiškiai pripažintų atsakomybę dėl uostų saugumo. Valstybės narės turėtų stebėti, kaip laikomasi apsaugos taisyklių, ir visiems savo uostams aiškiai nustatyti atsakingą instituciją, patvirtinti visų savo uostų apsaugos vertinimus ir planus, nustatyti apsaugos lygius ir prireikus apie juos pranešti bei užtikrinti, kad apie priemones būtų tinkamai pranešama, jos būtų gerai įgyvendinamos ir koordinuojamos.
- (11) Valstybės narės turėtų patvirtinti vertinimus bei planus ir stebėti, kaip jie įgyvendinami jų uostuose. Siekiant mažiau trikdyti uostų veiklą bei kuo mažesnės administracinės naštos kontrolės organams, Komisija turėtų stebėti, kaip įgyvendinama ši direktyva, kartu vykdydama tikrinimus, numatytus Reglamento (EB) Nr. 725/2004 9 straipsnio 4 dalyje.
- (12) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad uosto apsaugos ryšių centras taptų Komisijos ir valstybės narės informaciniu punktu. Jos turėtų pranešti Komisijai, kuriems uostams yra taikoma ši direktyva remiantis atliktais saugumo vertinimais.
- (13) Veiksmingas ir vienodas priemonių įgyvendinimas pagal šią apsaugos politiką iškelia svarbius jos finansavimo klausimus. Papildomų apsaugos priemonių finansavimas neturėtų sukelti konkurencijos iškreipimo. Komisija iki 2006 m. birželio 30 d. turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai tyrimų, susijusių su išlaidomis priemonėms, kurios buvo priimtos pagal šią direktyvą, išvadas, ypač siekiant nustatyti finansavimo pasidalijimą tarp valdžios institucijų, uosto administracijos ir operatorių.
- (14) Šioje direktyvoje yra gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.
- (15) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽¹⁾.
- (16) Turėtų būti nustatyta šios direktyvos suderinimo procedūra siekiant atsižvelgti į tarptautinių dokumentų plėtojimą ir, atsižvelgiant į sukauptą patirtį, pritaikyti arba papildyti išsamias šios direktyvos priedų nuostatas, neišplečiant direktyvos taikymo srities.
- (17) Kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. tolydžiai įdiegti ir taikyti atitinkamas priemones jūrų transporto ir uostų politikos srityje, dėl šios direktyvos europinio masto būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (18) Kadangi ši direktyva skirta jūrų uostams, joje išdėstyti įpareigojimai neturėtų būti taikomi Austrijai, Čekijos Respublikai, Vengrijai, Liuksemburgui ir Slovakijai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

1. Pagrindinis šios direktyvos tikslas – įdiegti Bendrijos priemones, kuriomis siekiama sustiprinti uostų apsaugą esant pavojų saugumui keliančių incidentų grėsmei. Šia direktyva taip pat siekiama užtikrinti, kad sustiprinta uosto apsauga būtų naudinga apsaugos priemonėms, kurių imamasi taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004.

2. 1 dalyje minimos priemonės susideda iš:

- a) bendrų pagrindinių uosto apsaugos priemonių taisyklių;
- b) šių taisyklių įgyvendinimo mechanizmų;
- c) tinkamos atitikties priežiūros mechanizmų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje nustatomos apsaugos priemonės, kurių reikia laikytis uostuose. Valstybės narės šios direktyvos nuostatas gali taikyti su uostu susijusioms zonoms.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2. Šioje direktyvoje nustatytos priemonės taikomos kiekvienam valstybės narės teritorijoje esančiam uostui, kuriame yra vienas arba daugiau uosto įrenginių, kuriems taikomas patvirtintas uosto įrenginių apsaugos planas pagal Reglamentą (EB) Nr. 725/2004. Ši direktyva netaikoma kariniams įrenginiams uostuose.

3. Vykdydamos šią direktyvą valstybės narės nustato kiekvieno uosto ribas, atitinkamai atsižvelgdamos į informaciją, gautą įvertinus uosto apsaugą.

4. Jeigu uosto įrenginio ribas pagal Reglamentą (EB) Nr. 725/2004 valstybė narė apibrėžė kaip faktiškai apimančias uostą, atitinkamoms Reglamento (EB) Nr. 725/2004 nuostatomis teikiama pirmenybė šios direktyvos nuostatų atžvilgiu.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

1. „uostas“ – tai bet kokia apibrėžta sausumos ir vandens zona su valstybės narės, kurioje yra uostas, nustatytais ribomis, kurią sudaro įmonės ir įrenginiai, skirti palengvinti prekybines jūrų laivybos operacijas;
2. „laivo ir uosto sąveika“ – tai tarpusavio sąveika, kai laivas tiesiogiai ir betarpiškai dalyvauja atliekant veiksmus, susijusius su asmenų ar prekių judėjimu, arba laivui ar iš laivo uosto teikiamomis paslaugomis;
3. „uosto įrenginys“ – tai vieta, kur vyksta laivo ir uosto sąveika; šioms vietoms atitinkamai priskiriamos inkaraviečių, laukimo prieplaukų bei prieigų iš jūros zonos;
4. „uosto apsaugos centras“ – tai kiekvienos valstybės narės paskirtas organas ryšiai su Komisija ir kitomis valstybėmis narėmis palaikyti, kuris palengvina ir prižiūri šioje direktyvoje nustatytų uosto apsaugos priemonių taikymą bei teikia apie tai informaciją;
5. „uosto apsaugos institucija“ – tai institucija, atsakinga už apsaugos reikalus konkrečiame uoste.

4 straipsnis

Derinimas su priemonėmis, kurių imamasi taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004

Valstybės narės užtikrina, kad šia direktyva įvedamos uostų apsaugos priemonės būtų glaudžiai derinamos su priemonėmis, kurių imamasi taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004.

5 straipsnis

Uosto apsaugos institucija

1. Valstybės narės kiekviename uoste, kuriam taikoma ši direktyva, paskiria uosto apsaugos instituciją. Viena uosto apsaugos institucija gali būti paskirta daugiau nei vienam uostui.

2. Uosto apsaugos institucija yra atsakinga už uosto apsaugos planų, grindžiamų uosto apsaugos vertinimo rezultatais, parengimą ir įgyvendinimą.

3. Valstybės narės uosto apsaugos institucija gali paskirti „kompetentingą laivybos saugumo instituciją“, numatytą pagal Reglamentą (EB) Nr. 725/2004.

6 straipsnis

Uosto apsaugos vertinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad uosto apsaugos vertinimai būtų atlikti uostuose, kuriems taikoma ši direktyva. Atliekant šiuos vertinimus deramai atsižvelgiama į įvairių uosto dalių ir, kur atitinkama valstybės narės institucija laiko taikytina, gretimų zonų ypatumus, jeigu jos turi poveikį uosto saugumui, bei atsižvelgiama į jų ribose esančių uosto įrenginių vertinimą, atliktą taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004.

2. Kiekvienas uosto apsaugos vertinimas atliekamas atsižvelgiant bent jau į išsamius I priede nustatytus reikalavimus.

3. Kaip nurodyta 11 straipsnyje, uosto apsaugos vertinimus gali atlikti pripažinta apsaugos organizacija.

4. Uosto apsaugos vertinimus patvirtina valstybė narė.

*7 straipsnis***Uosto apsaugos planas**

1. Atsižvelgiant į uosto apsaugos vertinimo rezultatus, valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti, palaikomi ir atnaujinami uosto apsaugos planai. Uosto apsaugos planuose tinkamai atsižvelgiama į įvairių uosto dalių ypatumus ir integruojami jų ribose esantys uosto įrenginių apsaugos planai, nustatyti taikant Reglamentą (EB) Nr. 725/2004.

2. Kiekvienam skirtingam apsaugos lygiui, nurodytam 8 straipsnyje, uosto apsaugos planuose turi būti nustatyta:

- a) procedūros, kurių reikia laikytis;
- b) priemonės, kurios turi būti taikomos;
- c) veiksmai, kurių turi būti imamasi.

3. Kiekviename uosto apsaugos plane atsižvelgiama bent jau į išsamius šios direktyvos II priede nustatytus reikalavimus. Tam tikrais atvejais ir atitinkamu mastu uosto apsaugos planas apima apsaugos priemones, kurios turi būti taikomos keleiviams ir transporto priemonėms, išvykstantiems jūrų laivais, kurie veža keleivius ir transporto priemones. Tarptautinių jūrų transporto paslaugų atveju susijusios valstybės narės bendradarbiauja vertinant uosto saugumą.

4. Uosto apsaugos planus gali parengti pripažinta apsaugos organizacija, kaip nurodyta 11 straipsnyje.

5. Uosto apsaugos planus atitinkama valstybė narė patvirtina prieš jų įgyvendinimą.

6. Valstybės narės užtikrina, kad uosto apsaugos planų įgyvendinimas būtų stebimas. Stebėseną turi būti suderinta su kita uoste vykdoma kontrolės veikla.

7. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamos tinkamos pratybos, atsižvelgiant į III priede išvardytus pagrindinius apsaugos mokymų pratybų reikalavimus.

*8 straipsnis***Apsaugos lygiai**

1. Valstybės narės įdiegia apsaugos lygių sistemą uostuose ar uostų dalyse.

2. Nustatomi 3 apsaugos lygiai, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 725/2004:

- 1 apsaugos lygis – tai lygis, kai visą laiką yra palaikomos atitinkamos minimalios apsaugos priemonės,
- 2 apsaugos lygis – tai lygis, kai tam tikrą laiką yra palaikomos atitinkamos papildomos apsaugos priemonės, esant padidintam pavojui dėl pavojų saugumui keliančio incidento,
- 3 apsaugos lygis – tai lygis, kai ribotą laiką yra palaikomos papildomos ypatingosios apsaugos priemonės, kai pavojų saugumui keliantis incidentas tikėtinas arba yra neišvengiamas, net jei ir būtų neįmanoma nustatyti konkretaus taikinio.

3. Valstybės narės nustato apsaugos lygius, taikomus kiekviename uoste ar uosto dalyje. Esant bet kuriam apsaugos lygiui, valstybė narė gali nuspręsti, kad, atsižvelgiant į uosto apsaugos vertinimo rezultatus, įvairiose uosto dalyse reikia įgyvendinti skirtingas apsaugos priemones.

4. Valstybės narės atitinkamam asmeniui ar asmenims praneša apie kiekviename uoste ar uosto dalyje galiojančius apsaugos lygius ir apie bet kokius jų pakeitimus.

*9 straipsnis***Uosto apsaugos pareigūnas**

1. Atitinkama valstybė narė patvirtina kiekvieno uosto, kuriam taikoma ši direktyva, apsaugos pareigūną. Kiekvienas uostas, kur praktiškai įmanoma, turi atskirą uosto apsaugos pareigūną, tačiau, jei tinkama, keli uostai gali turėti bendrą apsaugos pareigūną.

2. Uosto apsaugos pareigūnai atlieka ryšių centro vaidmenį uosto apsaugos klausimais.

3. Kai uosto apsaugos pareigūnas yra ne tas pats asmuo kaip uosto įrenginių apsaugos pareigūnas (-ai) pagal Reglamentą (EB) Nr. 725/2004, užtikrinamas glaudus jų bendradarbiavimas.

*10 straipsnis***Peržiūra**

1. Valstybės narės užtikrina, kad uosto apsaugos vertinimai ir uosto apsaugos planai būtų peržiūrimi, kai tai reikalinga. Jie peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per penkerius metus.

2. Peržiūros tikslas – kaip nustatyta atitinkamai 6 ar 7 straipsnyje.

15 straipsnis

11 straipsnis

Pripažinta apsaugos organizacija

Valstybės narės gali paskirti pripažintas apsaugos organizacijas šioje direktyvoje nurodytiems tikslams. Pripažintos apsaugos organizacijos atitinka IV priede nurodytas sąlygas.

12 straipsnis

Uosto apsaugos ryšių centras

Valstybės narės uosto apsaugos reikalams paskiria ryšių centrą. Uosto apsaugos reikalams valstybės narės gali paskirti ryšių centrą, paskirtą pagal Reglamentą (EB) Nr. 725/2004. Uosto apsaugos ryšių centras pateikia Komisijai su šia direktyva susijusių uostų sąrašą ir informuoja ją apie bet kokius jo pakeitimus.

13 straipsnis

Igyvendinimo ir atitikties tikrinimas

1. Valstybės narės sukuria sistemą, užtikrinančią tinkamą nuolatinę uosto apsaugos planų ir jų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Komisija, bendradarbiaudama su 12 straipsnyje minimais ryšių centrais, stebi, kaip valstybės narės įgyvendina šią direktyvą.

3. Ši stebėseną vykdoma kartu atliekant tikrinimus, numatytus Reglamento (EB) Nr. 725/2004 9 straipsnio 4 dalyje.

14 straipsnis

Pritaikymai

I - IV priedai gali būti iš dalies keičiami 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, neišplečiant šios direktyvos taikymo srities.

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 725/2004.

2. Kai nuoroda daroma į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra vienas mėnuo.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

16 straipsnis

Konfidencialumas ir informacijos skleidimas

1. Taikant šią direktyvą, Komisija, vadovaudamasi Sprendimu 2001/844/EB, EAPB, Euratomas ⁽¹⁾, imasi visų priemonių išlaptintai informacijai, su kuria ji gali susipažinti arba kurią jai pateikia valstybės narės, apsaugoti.

Valstybės narės imasi lygiaverčių priemonių pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus.

2. Visi darbuotojai, atliekantys saugumo patikrinimus arba dirbantys su išlaptinta informacija, kuri siejasi su šia direktyva, praeina atitinkamo saugumo lygio patikrinimą, kurį atlieka valstybė narė, kurios pilietybę turi atitinkamas asmuo.

17 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus.

⁽¹⁾ OL L 317, 2001 12 3, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2005/94/EB, Euratomas (OL L 31, 2005 2 4, p. 66).

*18 straipsnis***Igyvendinimas**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2007 m. birželio 15 d. įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

*19 straipsnis***Vertinimo ataskaita**

Iki 2008 m. gruodžio 15 d. ir vėliau kas penkerius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia vertinimo ataskaitą, grindžiamą, *inter alia*, pagal 13 straipsnį gauta informacija. Ataskaitoje Komisija analizuoja, kaip valstybės

narės laikosi šios direktyvos ir ar veiksmingos yra taikytos priemonės. Jei būtina, ji teikia pasiūlymus dėl papildomų priemonių.

*20 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*21 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms, kurios turi uostus, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalyje.

Priimta Strasbūre, 2005 m. spalio 26 d..

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. ALEXANDER

I PRIEDAS

UOSTO APSAUGOS VERTINIMAS

Uosto apsaugos vertinimas yra uosto apsaugos plano parengimo ir jo įgyvendinimo pagrindas. Į uosto apsaugos vertinimą įeina bent:

- svarbaus turto ir infrastruktūros, kurią svarbu saugoti, nurodymas ir vertinimas,
- galimos grėsmės turtui bei infrastruktūrai ir grėsmės tikimybės nustatymas norint numatyti apsaugos priemonės ir nustatyti jų prioritetus,
- atsakomųjų priemonių ir procedūrinių pakeitimų bei jų veiksmingumo mažinant pažeidžiamumą nurodymas, parinkimas ir prioritetų nustatymas, ir
- infrastruktūros, politikos ir procedūrų trūkumų, įskaitant žmogiškuosius veiksnius, įvardijimas.

Šiuo tikslu vertinimas taikomas bent:

- nustatyti visas uosto apsaugai svarbias zonas, taip pat uosto ribas. Šiai kategorijai taip pat priklauso uosto įrenginiai, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 725/2004 ir kurių rizikos vertinimas laikomas pagrindu,
- nustatyti apsaugos probleminius klausimus, kylančius dėl uosto įrenginių ir kitų uosto apsaugos priemonių sąveikos,
- nustatyti, kuriems uosto darbuotojams turi būti atliktas jų praeities ir (arba) saugumo patikrinimas dėl jų veiklos didelės rizikos zonoje,
- jei naudinga, suskirstyti uostą pagal pavojų saugumui keliančių incidentų tikimybę. Zonos vertinamos atsižvelgiant ne tik į jų tiesioginę galimybę tapti potencialiais taikiniais, bet ir į jų galimybę tapti „pereinamosiomis“ zonomis, kai taikomasi į aplinkines zonas,
- nustatyti kintantį pavojų, pvz., susijusį su sezoniškumu,
- nustatyti kiekvienos zonos dalies ypatumus, t. y. vietą, prieigą, elektros tiekimą, komunikacijų sistemą, savininkus ir naudotojus bei kitus apsaugai svarbius elementus,
- nustatyti galimus grėsmės uostui scenarijus. Visas uostas ar konkrečios jo infrastruktūros dalys, kroviniai, bagažas, žmonės arba transporto įranga uoste gali būti tiesioginiu identifiukuotos grėsmės taikiniu,
- nustatyti tikslus grėsmės scenarijaus padarinius. Padariniai gali daryti įtaką vienai arba daugiau zonos dalių. Turi būti nustatyti tiek tiesioginiai, tiek netiesioginiai padariniai. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas žmonių aukų rizikai,
- nustatyti pavojų saugumui keliančio incidento papildomų pasekmių galimybę,

- nustatyti kiekvienos zonos dalies pažeidžiamumą,
- nustatyti visus organizacinius aspektus, svarbius visai uosto apsaugai, įskaitant su apsauga susijusių institucijų skyrius, egzistuojančias taisykles ir procedūras,
- nustatyti visų pirma uosto apsaugos, susijusios su organizaciniais, įstatymų leidžiamaisiais ir procedūriniais aspektais, pažeidžiamumą.
- nustatyti priemones, procedūras ir veiksmus, kurių tikslas yra sumažinti kritinį pažeidžiamumą. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas priėjimo kontrolės arba apribojimams visame uoste arba konkrečiose uosto dalyse, įskaitant keleivių, uosto arba kitų darbuotojų, lankytojų ir laivų įgulų tapatybių nustatymą, zonų arba veiklos stebėjimo reikalavimų, krovinių ir bagažo kontrolės reikalingumui ir būdai. Priemonės, procedūros ir veiksmai turi būti suderinti su suvokta grėsme, kuri įvairiose zonose gali būti skirtinga,
- nustatyti, kaip turi būti sustiprintos priemonės, procedūros ar veiksmai, esant padidintos apsaugos lygiui,
- nustatyti specialius reikalavimus išskylančių saugumo klausimų, pavyzdžiui, „įtartinų“ krovinių, bagažo, laivo bunkerio, atsargų arba asmenų, nežinomų paketų, žinomų pavojų (pvz., bombų), sprendimui. Šiuose reikalavimuose turi būti analizuojamos pageidaujamos sąlygos pašalinti pavojų kai su juo susiduriama arba perkėlus jį į saugią zoną,
- nustatyti priemones, procedūras ir veiksmus, kurių tikslas – apriboti ir sušvelninti padarinius,
- nustatyti užduočių pasidalijimą, kuris leistų tinkamai ir teisingai įgyvendinti nustatytas priemones, procedūras ir veiksmus,
- tam tikrais atvejais ypač daug dėmesio skirti sąsajai su kitais apsaugos planais (pvz., uosto įrenginių apsaugos planais) ir kitomis egzistuojančiomis apsaugos priemonėmis. Taip pat dėmesys turi būti skiriamas sąsajai su kitais reagavimo planais (pvz., reagavimo į naftos išsiliejimą planu, uosto ypatingų situacijų planu, medicininės intervencijos planu, branduolinės nelaimės planu ir t. t.),
- nustatyti ryšių reikalavimus priemonių ir procedūrų įgyvendinimui,
- ypač daug dėmesio skirti priemonėms, skirtoms įslaptintai apsaugos informacijai apsaugoti nuo atskleidimo,
- nustatyti reikalavimus gauti informaciją susipažinimo tikslais tiems, kurie yra tiesiogiai susiję, ir tam tikrais atvejais – plačiajai visuomenei.

II PRIEDAS

UOSTO APSAUGOS PLANAS

Uosto apsaugos planas nustato uosto apsaugos tvarką. Jis grindžiamas uosto apsaugos vertinimo išvadomis. Jame aiškiai nustatytos išsamios priemonės. Jame yra kontrolės mechanizmas, kurį naudojant tam tikrais atvejais yra imamasi atitinkamų pataisomųjų priemonių.

Uosto apsaugos planas turi būti grindžiamas šiais bendraisiais principais:

- apibrėžiamos visos uosto apsaugai svarbios zonos. Atsižvelgiant į uosto apsaugos vertinimą, priemonės, procedūros ir veiksmai įvairiose zonos dalyse gali skirtis. Iš tiesų, kai kurioms zonos dalims gali būti reikalingos griežtesnės prevencijos priemonės. Ypač daug dėmesio turi būti skiriama zonų dalių sąveikoms, kaip nustatyta uosto apsaugos vertinime,
- užtikrinamas apsaugos priemonių, skirtų zonoms su skirtingomis apsaugos charakteristikomis, suderinimas,
- jei būtina, numatomos skirtingos priemonės ir skirtingoms uosto dalims, keičiant apsaugos lygius, ir specifinėms žinioms,
- nustatyti organizacinę struktūrą, palaikančią uosto apsaugos stiprinimą.

Remiantis bendraisiais principais uosto apsaugos plane šiose srityse priskiriamos užduotys ir apibrėžiami darbo planai:

- prieigos reikalavimai. Kai kurioms zonoms reikalavimai įsigalios tik tuomet, kai apsaugos lygiai bus didesni už minimalią ribą. Visi reikalavimai ir ribos turi būti visiškai įtraukti į uosto apsaugos planą,
- tapatybės dokumentų, bagažo ir krovinių kontrolės reikalavimai. Reikalavimai gali būti taikomi arba netaikomi zonos dalims; reikalavimai gali būti pilnai arba nepilnai taikomi skirtingoms zonos dalims. Asmenys, atvykstantys į zonos dalis arba jose esantys, gali būti tikrinami. Uosto apsaugos plane atitinkamai atsižvelgiama į uosto apsaugos vertinimo, kuris naudojamas kaip priemonė kiekvienos zonos dalies apsaugos reikalavimams ir kiekvienam apsaugos lygiui nustatyti, išvadas. Parengus tapatybės pažymėjimus, skirtus uosto apsaugos tikslams, turi būti nustatyta aiški tokių dokumentų išdavimo, naudojimo ir kontroliavimo bei grąžinimo procedūra. Tokiose procedūrose turi būti atsižvelgta į tam tikrų uostais besinaudojančių grupių savitumus ir leidžiamos tam skirtos priemonės, kad būtų apribotas prieigos kontroliavimo reikalavimų neįgyjamas poveikis. Šioms kategorijoms turi priklausyti bent jau jūrininkai, įstaigų pareigūnai, reguliariai uoste dirbantys arba jame apsilankantys žmonės, uoste gyvenantys žmonės ir žmonės kartais dirbantys uoste arba jame apsilankantys,
- ryšiai su krovinių kontrolės, bagažo ir keleivių kontrolės institucijomis. Jei būtina, planas numato šių institucijų informacijos ir patikrinimo sistemų susiejimą, įskaitant ir galimas patikrinimo prieš atvykimą sistemas,
- procedūros ir priemonės tvarkymuisi su įtartinais krovinių, bagažu, laivo bunkeriu, atsargomis ir asmenimis, įskaitant saugių zonų nustatymą; taip pat kitiems apsaugos reikalams ir uosto apsaugos pažeidimams,
- zonų dalių arba veiklos jose stebėjimo reikalavimas. Iš uosto apsaugos vertinimo sprendžiama apie techninių sprendimų poreikius ir pačius sprendimus,

- ženklėjimas. Zonos, kurioms keliami reikalavimai dėl prieigos ir (arba) kontrolės, turi būti tinkamai paženklinotos. Kontrolės ir prieigos reikalavimuose turi būti atitinkamai atsižvelgiama į visą atitinkamą esamą teisę ir patirtį. Veiklos stebėjimas turi būti atitinkamai pažymėtas, jeigu to reikalauja nacionaliniai teisės aktai,
  - informacija ir apsaugos patikrinimas. Visa svarbi saugumo informacija turi būti tinkamai pateikta pagal į planą įtrauktus saugumo patikrinimo standartus. Atsižvelgiant į kai kurios informacijos konfidencialumą, informacijos pateikimas grindžiamas susipažinimo tikslais, bet jeigu būtina, joje bus procedūros, reikalingos informacijos pateikimui plačiajai visuomenei. Apsaugos patikrinimo standartai sudaro plano dalį, o jų tikslas – apsaugoti įslaptintą apsaugos informaciją nuo nesankcionuoto atskleidimo,
  - pranešimas apie su apsauga susijusius įvykius. Siekiant užtikrinti greitą reagavimą, uosto apsaugos plane turi būti nustatyti aiškūs pranešimo apie visus su pavojų saugumui keliančiais incidentais susijusius įvykius uosto apsaugos pareigūnui ir (arba) uosto apsaugos institucijai reikalavimai,
  - integravimas į kitus prevencinius planus arba veiklą. Plane turi būti konkrečiai atspindėtas integravimas į kitą uoste vykdomą prevencijos ir kontrolės veiklą,
  - integravimas į kitus reagavimo planus ir (arba) kitų konkrečių reagavimo priemonių, procedūrų ir veiksmų įtraukimas. Plane turi būti detalizuojama sąveika ir derinimas su kitais reagavimo ir ypatingų situacijų planais. Jeigu būtina, konfliktai turi būti išspręsti, trūkumai pašalinti,
  - mokymų ir pratybų reikalavimai,
  - uoste veikianti uosto apsaugos organizacija ir darbo procedūros. Uosto apsaugos plane išsamiai apibūdinama uosto apsaugos organizacija, jos užduočių pasidalijimas ir darbo procedūros. Tam tikrais atvejais jame taip pat išsamiai nurodomi koordinavimo su uosto įrenginių ir laivų apsaugos pareigūnais veiksmai. Jame apibrėžiamos uosto apsaugos komiteto, jei toks yra, užduotys,
  - uosto apsaugos plano pritaikymo ir atnaujinimo procedūros.
-

III PRIEDAS

PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI APSAUGOS MOKYMŲ PRATYBOMS

Įvairios mokymų pratybos, kuriose gali dalyvauti uosto įrenginio apsaugos pareigūnai drauge su valstybių narių atitinkamomis institucijomis, kompanijų apsaugos pareigūnai arba laivų apsaugos pareigūnai, jei įmanoma, turi būti rengiamos ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus ne ilgesniais kaip 18 mėnesių intervalais tarp mokymų pratybų. Prašymai dėl kompanijų apsaugos pareigūnų ar laivų apsaugos pareigūnų dalyvavimo bendrose mokymų pratybose turi būti pateikiami atsižvelgiant į poveikį laivo apsaugai ir darbui. Šių mokymų pratybų metu turėtų būti tikrinami ryšiai, koordinavimas, turimi išteklių ir reakcija. Šios mokymų pratybos gali būti:

- 1) visuotinės arba rengiamos realiomis sąlygomis;
  - 2) pratybos su treniruokliais arba seminaras; arba
  - 3) derinamos su kitomis pratybomis, pavyzdžiui, avarinio reagavimo arba kitos uosto valstybės pratybomis.
-

IV PRIEDAS

SĄLYGOS, KURIAS TURI ATTIKTI PRIPAŽINTA APSAUGOS ORGANIZACIJA

Pripažinta apsaugos organizacija turi gebėti įrodyti, kad:

- 1) turi specialių žinių apie svarbius apsaugos aspektus;
- 2) turi reikiamų žinių apie uostų operacijas, įskaitant žinias apie uostų projektavimą ir konstrukcijas;
- 3) turi reikiamų žinių apie kitas apsaugai svarbias operacijas, kurios gali paveikti uosto apsaugą;
- 4) geba vertinti tikėtiną uosto saugos riziką;
- 5) geba palaikyti ir stiprinti savo darbuotojų kompetenciją;
- 6) geba stebėti, ar nemažėja jų personalo patikimumas;
- 7) geba taikyti reikiamas priemones, kad nebūtų be leidimo atskleidžiama įslaptinta informacija ir ja nebūtų naudojama;
- 8) išmano susijusius nacionalinės ir tarptautinės teisės aktus bei apsaugos reikalavimus;
- 9) turi žinių apie dabartinius pavojus saugumui ir jų tendencijas;
- 10) geba atpažinti ir rasti ginklus, pavojingas medžiagas ir prietaisus;
- 11) geba objektyviai atpažinti asmenų, galinčių kelti grėsmę saugumui, požymius ir elgseną;
- 12) išmano apsaugą užtikrinančių priemonių įveikimo būdus;
- 13) išmano apsaugos ir stebėjimo įrangą bei sistemas ir jų veikimo ribas.

Pripažintai apsaugos organizacijai, kuri atliko uosto apsaugos vertinimą arba tokio vertinimo peržiūrą vienam uostui, neleidžiama tam pačiam uostui rengti arba peržiūrėti uosto apsaugos plano.
